

PREGLED CEREBROSPINALNE TEKOČINE Z LUMBALNO PUNKCIJO

(Navodilo pacientom)

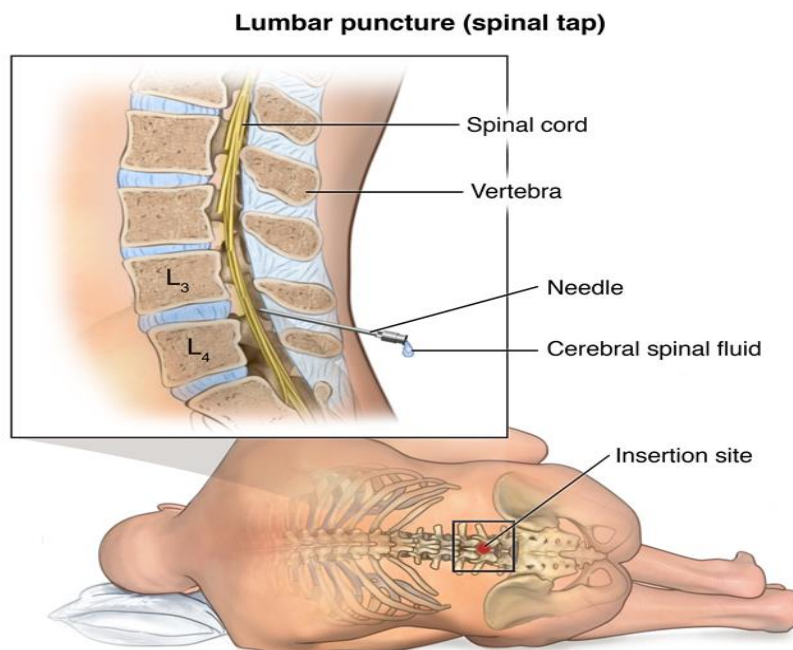
Spoštovani!

Pri vas je bila postavljena indikacija za lumbalno punkcijo. Z opisano preiskavo pridemo do likvorja, tekočine, ki obdaja možgane in hrbtenjačo ter polni možganske votline. Pri določenih nevroloških in infekcijskih boleznih pride do sprememb v sestavi tej tekočine, kar lahko ugotovimo z analizo likvorja, ki ga pridobimo z opisano preiskavo.

Poseg spada med invazivne diagnostične posege in ga vselej opravlja zdravnik.

PRIPRAVA NA POSEG IN POTEK PREISKAVE

Puncija se lahko opravi v sedečem ali ležečem položaju. V ležečem položaju boste morali pokrčiti noge v kolkih in kolenih ter usločiti ledveni del hrbta. V sedečem položaju pa sedite na postelji z nogami preko roba in sklonite glavo na prsi ter ob tem izbočite ledveni del hrbta. Zdravnik bo najprej potipal vretenca in določil mesto vboda ter razkužil kožo hrbta z antiseptikom, nato s tanko iglo z mandrenom vbodel med trna ledvenih vretenc, navadno med tretje in četrto, ki ležita v višini zgornjega roba medenice. Z iglo bo počasi prodiral v globino in vstopil v prostor pod možganske ovojnice. Ob odstranitvi mandrena bo iz igled priteknel cerebrospinalni likvor, ki je bistra, brezbarvna tekočina. Običajno odvzamemo od 5 do 10 ml likvorja za preiskave, odvisno od načrtovanih preiskav. Po odvzemu tekočine iglo z mandrenom izvlečemo. Navadno opravimo punkcijo brez lokalnega anestetika, včasih pa se pri posameznih bolnikih odločimo pred posegom za aplikacijo lokalnega anestetika na mesto začetnega vboda.

TVEGANJA POVEZANA S PREISKAVO

Lumbalna punkcija spada med relativno varne preiskave, ni pa povsem brez tveganja. Najpogostejši blažji zaplet je postpunkcijski glavobol, ki se značilno pojavi znotraj 24 do 48h po punkciji in je izrazitejši v stoječem položaju. Pojavi se pri 10-30% bolnikov, občasno mu je pridružena slabost, vrtoglavica, šumenje v ušesih.

Drugi redki možni zapleti so vztrajajoča bolečina v križu, mravljinčenje, ki seva v nogo, zelo redko lahko pride do okvare hrbteničnih živcev, okužbe živčevja, krvavitve v hrbtenjačni kanal s posledično ohromelostjo nog ali možganske herniacije.

Če jemljete antikoagulantna zdravila, je navadno potrebna predhodna priprava na punkcijo, zato o tem obvestite zdravnika!

NAVODILA PO POSEGU

Po posegu morate vsaj dve uri odležati pri nas, priporočljivo je da pretežno ležite ves dan. Takoj po posegu ne boste mogli voziti avta, zato je priporočljivo, da vas na preiskavo nekdo pospremi. Potrebno je uživati zadosti tekočin, blažji glavobol lahko lajšate z enostavnim analgetikom.